

**Reportažas iš COVID pacientus slaugančių
Lietuvos ligninių**

~

***Report from Lithuanian Hospitals Taking Care
of the COVID-19 Infected Patients***

***Zpráva z litevských nemocnic pečujících o
pacienty s covidem***

by

Edita Vité

LRT RADIO, Lithuania

SYNOPSIS

Reportažas iš COVID pacientus slaugančių Lietuvos ligninių

Ar tikrai norite, kad šios Kalėdos būtų jums ar jūsų artimiesiems paskutinės? Tokį tiesmuką klausimą kėlė COVID pacientus gelbstintys Lietuvos medikai. Išsekę, pikti ir neslepiantys ašarų jie bando suprasti, kokios dar baisesnės tragedijos reikia nei pandemija, kad žmonės sustotų tenkinti savo apsipirkimo ir bendravimo įpročius ir liktų namuose. Plačiau apie tai pasakoja LRT žurnalistė Edita Vitė. Prieš Kalėdas ji kalbino su COVID pandemija didžiosiose Lietuvos ligoninėse besigrumiančius medikus ir pacientus.

Report from Lithuanian Hospitals Taking Care of the COVID-19 Infected Patients

Do you really want this Christmas to be the last one for you or your loved ones? Such a straightforward question has been raised by Lithuanian medics fighting for the lives of COVID 19 infected patients. Exhausted, angry, and with tears in their eyes, they are looking for answers: what worse than a pandemic should happen for people to stay at home instead of meeting their shopping and communication habits. This story is brought to you by LRT journalist Edita Vitė. Before Christmas, she talked to doctors and patients struggling with the COVID pandemic.

Zpráva z litevských nemocnic pečujících o pacienty s covidem

Opravdu chcete, aby letošní Vánoce byly pro vás nebo vaše blízké těmi posledními? Tak přímočarou otázku vznesli litevští lékaři bojující o život pacientů nakažených COVID 19. Vyčerpaní, naštvaní a se slzami v očích, hledají odpovědi: co horšího než pandemie by se mělo stát, aby lidé místo plnění nákupních a komunikačních návyků zůstali doma. Tento příběh vám přináší novinářka LRT Edita Vitė. Před Vánoci mluvila s lékaři a pacienty, kteří mají potíže s pandemií COVID.

Original script

Laidos „Ryto garsai“ vedėja Rūta Kupetytė:

„Ar tikrai norite, kad šios Kalėdos būtų jums ar jūsų artimiesiems paskutinės? Tokį tiesmuką klausimą šiandien užduoda šalies medikai. Išsekę, pikti ir neslepiantys ašarų bando suprasti, kokios dar baisesnės tragedijos reikia nei pandemija, kad žmonės sustotų tenkinti savo apsipirkimo ir bendravimo įpročius ir liktų namuose. Plačiau pasakoja Edita Vitė.“

Žurnalistė Edita Vitė:

„Vilniaus Antakalnio klinikinė ligoninė. Joje beveik 200 nuo COVID'o gydomų pacientų. Vienas jų – žurnalistas, ilgametis LRT laidų vedėjas, buvęs „Panoramos“ vyriausasis redaktorius Vytautas Kvietkauskas. Kamuojamas kosulio ir trumpai galintis būti be deguonies, Vytautas perspėja – negalvokite, kad jus aplenks virusas.“

Ligoninės pacientas Vytautas Kvietkauskas:

„Buvau medžioklėje, peršalau bokštelyje ir koronavirusas žyb, nes jau buvau lengvai pasiekiamas, tai žmonės, kurie jsivaizduoja, kad koronavirusas eis pro šalį ir praeis, tikrai taip nebus.“

Žurnalistė Edita Vitė:

„Dūstantčiam, plaučiu uždegimu sergančiam Vytautui Kvietkauskui ligoninėje nutiko dar viena nemalonai situacija – netikėtai mirė palatos kaimynas. Vyras su ta pačia diagnoze užgėso Vytauto Kvietkausko akivaizdoje.“

Ligoninės pacientas Vytautas Kvietkauskas:

„Jis vyresnis, turėjo gretutinių ligų, jis kosėjo taip ir paskui nutilo, nutilo ir kaip žvakė užgeso. Paskui atėjo seselės, uždengė mane, atskyrė tvorele. Girdėjau tik garsą, siaubingą garsą, kai tą žmogų mirusį jdėjo į plastmasinį maišą ir užtraukė užtrauktuku. To užtrauktuko garsas siaubingas.“

Žurnalistė Edita Vitė:

„Vytautas Kvietkauskas šiandien situaciją mato kitaip ir masinį žmonių apsipirkimą, vadina nesąmone, atrodo lyg žmonėms paskutinės Kalėdos būtų, nebent jie tikrai nori numirti, sako žurnalistas. Tačiau dabar jau ir medikų kantrybė baigiasi. Išsekę ir apimti nevilties jie nebeslebia – turi pinigų dovanoms pirkti, nusipirk kvėpavimo aparatą, nes reanimacijoje vietų jau nėra.“

English script

Rūta Kupetytė, host of the “Morning Sounds” radio show:

“Do you really want this Christmas to be the last one for you or your loved ones? Such a straightforward question is asked today by the physicians of the country. Exhausted, angry, and with tears in their eyes, they are looking for answers: what worse than a pandemic should happen for people to stay at home instead of meeting their shopping and communication habits. This story is brought to you by Edita Vitė.”

Edita Vitė, journalist:

“Vilnius City Antakalnio Clinical Hospital. Almost 200 COVID patients are being treated here. One of them is Vytautas Kvietkauskas, who is a journalist, a long-term host of LRT shows, and a former editor-in-chief of Panorama. While suffering from cough and only scarcely being able to breathe without oxygen, Vytautas warns everyone: do not think that you will avoid the virus.”

Vytautas Kvietkauskas, patient of the hospital:

“I was hunting, caught a cold in a hunting tower, and, bam, the coronavirus! You know, I was already an easy target; so, for those, who believe that coronavirus will pass them by, I can say that it certainly will not.”

Edita Vitė, journalist:

“While dealing with shortness of breath and pneumonia, Vytautas Kvietkauskas encountered another unpleasant situation in the hospital: suddenly, his roommate died. A man who was diagnosed with the same disease passed away in front of Vytautas Kvietkauskas.”

Vytautas Kvietkauskas, patient of the hospital:

“He was older and had comorbidities. He was coughing like this and then he fell silent; fell silent and took his last breath. Then the nurses came, covered me up, separated me with a divider. I only heard that sound – a terrible sound – when they put that dead man into a plastic bag and zipped him up. The sound of that zipper is dreadful.”

Edita Vitė, journalist:

“Today, Vytautas Kvietkauskas sees the situation differently and calls the mass shopping an absurdity. “It looks as if it is their last Christmas unless they really want to die”, says the journalist. However, now, even the patience of doctors is running out. Exhausted and desperate, they no longer hide the truth: if you have money to buy gifts, then buy a breathing aid device because there are no more places in the intensive care.”

Vilniaus Antakalnio klinikų gydytoja Goda Cibulskienė:

„Būtų smagu, kad tie žmonės, kurie viską neigia, pasirašytų – manęs negaivinkit, aš netikiu, kad virusas. Nežinau dėl ko aš blogai jaučiuosi ir viskas tvarkoj, o tiems, kas turi daug pinigų, nusipirkit kvėpavimo aparatą, dėl viso ko, tada jūs tikrai turėsit. Jeigu taip yra svarbu kažką pirkt, sunku pasakyti liga mirtina, žmonės miršta.“

Žurnalistė Edita Vitė:

„Vilniaus Antakalnio klinikų gydytoja Goda Cibulskienė sako – tenka ir verkti, ir pykti, kas dieną skaičiuojant mirtis privalu užgniaužti emocijas ir dirbtis, nes tuo nebus kam gydyti pacientų.“

Vilniaus Antakalnio klinikų gydytoja Goda Cibulskienė:

„Kai supranti, kad esi kareivis, tai tu kai kuriuos dalykus darai tik todėl, kad tu turi tą daryt ir jeigu aš sau leisiu nesilaikyt rekomendacijų ir leisiu sau rizikingus kontaktus, tai kas dirbs už mane. Tiesiog nebegalvoji, gauni pacientą ir tu jo neklausi ar tu stovėjai eilėje “Akropolyje” ar tavo mašina stovėjo toje aikštéléje, ir tie pasakymai, kad virusas dirbtinis iš laboratorijos, koks skirtumas iš kur tas virusas, serga tai žmonės, o kariaujam dabar mes.“

Kauno klinikų Intensyviosios terapijos klinikos vadovas Vidas Pilvinis:

„Aš noriu pasakyti, kad mes kiekvienam iš jūsų šiandien suklydusiam, gydyti reanimacijoje tikrai negalim garantuoti, kad jūs turėsite lovą namuose ir dar vieną atsarginę lovą reanimacijoje, tikrai taip nebus.“

Žurnalistė Edita Vitė:

„Teigia, jauniausio 27-erių metų paciento mirtį išgyvenęs Kauno klinikų Intensyviosios terapijos klinikos vadovas Vidas Pilvinis. Garsiai šaukiančią medikų visuomenę negirdi, gal nenori girdėti, o gal pavargo girdėti, svarsto skubiosios medicinos pagalbos gydytojas rezidentas Karolis Kilčauskas. Anot jaunojo mediko, dabar tiesa liko viena – medikai bejégiai, be žmonių supratimo, jie COVID'o nejveiks.“

Gydytojas rezidentas Karolis Kilčauskas:

„Rankos nusvyra, numiršta žmogus nuo COVID'o eini namo ir tu prasilenki su krūva žmonių, kurie net kaukės nedėvi ir tai labai demotyvoja. Ir kai tu matai, kad žmonėms net neįdomu ir elgiasi taip, kaip pratę ankščiau, tai tada apima nevilties jausmas, medikai šito nejveiks viskas, mes nejveiksime.“

Goda Cibulskienė, physician of Vilnius City Antakalnio Clinical Hospital:

"It would be nice if those people who deny everything would sign such form: "do not try to revive me, I do not believe in the virus. I do not know why I feel bad, everything is fine." And for those who have money to burn – buy a breathing aid device. Just in case. Then you will surely have it. If it is so important to buy something, and it is hard to say that the disease is lethal, people are dying."

Edita Vitė, journalist:

"Goda Cibulskienė, a physician of Vilnius City Antakalnio Clinical Hospital, says that she usually ends up crying and getting angry. Every day, when they are forced to count deaths, they have to suppress their feelings and get the work done because soon enough no one will be there to treat patients."

Goda Cibulskienė, physician of Vilnius City Antakalnio Clinical Hospital:

"When you realise that you are a soldier, you do some things just because you have to do them. If I allow myself not to follow the recommendations and have contacts involving risk, then who is going to work instead of me? You just do not think anymore. After receiving a patient, you do not ask him if he was standing in a line in "Akropolis" (a shopping mall, edit.) or if his car was parked in that parking lot... And those talks that "the virus is artificial and made in a lab..." Who cares where it comes from? People are sick and we are the ones on the battlefield now."

Vidas Pilvinis, the Head of the Department of Intensive Care of Kaunas' Clinics:

"I would like to say this to each and everyone who made a mistake today: we most definitely cannot guarantee you will get treated in the intensive care unit. If you think you have a bed at home and you will get a spare one in the intensive care unit, you are mistaken."

Edita Vitė, journalist:

"These are the words of Vidas Pilvinis, the Head of the Department of Intensive Care of Kaunas' Clinics, who has experienced the death of the youngest patient aged 27. "The society does not hear the loudly shouting physicians; maybe it does not want to hear them or is tired of listening," speculates resident Karolis Kilčauskas, working as a physician in emergency medical services. According to the young doctor, now only one truth remains – doctors are helpless, and without the awareness of people they will not be able to defeat COVID."

Karolis Kilčauskas, doctor-resident:

"I am losing hope. A person dies because of COVID, you are going home after this and pass a bunch of people that do not even wear masks. That really demotivates me. And when you see that people do not even care and behave just like before, then I feel despair. Doctors will not be able to deal with this; that is it, we will not overcome it."

Žurnalistė Edita Vitė:

„Santaros klinikų II–ojo reanimacijos ir intensyviosios terapijos skyriaus vedėja Donata Ringaitienė su mumis kalbasi iš ligoninės. Medikė dirba paromis, anot pašnekovės, kas valandą keičiasi situacija, ko laukti po masinių Kalėdinių apsipirkimų, bijo ir pagalvoti. Reanimacijoje 50 esančių lovų yra užimtos.“

Santaros klinikų Reanimacijos ir intensyviosios terapijos skyriaus vedėja Donata Ringaitienė:

„Kas bus per Kalėdas po mūsų šio kalėdinio apsipirkimo? Pavojingiausia, kai žmonės koncentruojasi į vieną vietą. Mes nežinom ar visiems galėsime suteikti tą pagalbą, ačiū Dievui dar mums neteko apsispręsti, ką gydyti, ką negydyti, bet paskutines paras grėsmę jau yra didelė, nes reanimacijoje vietų neturime nei covidiniams, nei kitiems, kurie neturi covidinės ligos.“

Žurnalistė Edita Vitė:

„Santaros klinikose dirbanti medikė, trijų vaikų mama Donata Ringaitienė teigia, kad visas jos kolektyvas į prekybos centrus ar draugų susibūrimus neina, pati gydytoja teigia tėvų nemačiusi nuo vasaros. Duodama interviu negalėjo paslėpti ašaru, mat žmonių abejingumas ir nepaisymas reikalavimų sunkiai suvokiamas. Kodėl medikai dėl jų gyvybių gali aukotis, o jie dėl savo – ne.“

Santaros klinikų Reanimacijos ir intensyviosios terapijos skyriaus vedėja Donata Ringaitienė:

„Aš pati tėvų nemačiusi nuo rugpjūčio mėnesio, draugų jau beveik metai laiko - tai apsisaugojimas. Neslėpsiu būdavo momentų, kad nereikėtų eit į darbą, nes aš irgi noriu pabūti su šeima. Deklaruojam, kad Kalėdas švēsim vieni, bet kažkam tai žmonės ruošiasi vis tiek, planuoja slapta kažkokius sutikimus, suvažiavimus ir gal mes draugam sakom, kad to nedarysim, maldauju visų, likit namuose.“

Edita Vitè, journalist:

"Donata Ringaitienė, the Head of Intensive Care Unit II of Santaros Clinics, is talking with us from the hospital. The doctor works for days, and, according to her, the situation changes every hour. She is afraid to think of what to expect after the massive Christmas shopping. The 50 beds of the intensive care unit are occupied."

Donata Ringaitienė, the Head of Intensive Care Unit of Santaros Clinics:

"What will happen during Christmas after our Christmas shopping? The most dangerous thing is when people gather in one place. We are not sure if we will be able to provide all the required help; thank God, we have not yet reached that situation when we must choose who should be treated. However, in the last couple of days, this threat has already reached a high level because we have no beds in the intensive care unit neither for COVID patients nor for other patients who are COVID free."

Edita Vitè, journalist:

"Donata Ringaitienė, a doctor who works in Santaros Clinics as well as a mother of three children, claims that her entire team does not go to supermarkets or gatherings with friends. The physician herself says she has not seen her parents since summer. She could not hold her tears during the interview because she cannot understand why people are indifferent and do not follow the restrictions. Why can the doctors sacrifice themselves to save the lives of people, but people are not willing to make sacrifices to save their own lives?"

Donata Ringaitienė, the Head of Intensive Care Unit II of Santaros Clinics:

"I myself have not seen my parents since August and my friends for about a year now – it is a means of self-protection. Honestly, there were moments when I did not want to go to work, because I too wished to spend some time with my family. We declare that we will celebrate Christmas alone, but people are still preparing for something, planning some secret meetings, gatherings. Maybe we are only telling our friends that we are not going to do this... I beg all of you, stay at home."